

Ärende

Fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet 2012 inom ramen för kultursamverkansmodellen

Part

Landstinget Västernorrland, org.nr. 232100-0206, 871 85 Härnösand

Kulturrådets beslut

Statens kulturråd beviljar Landstinget Västernorrland statsbidrag med 41 555 000 kronor att fördelas i enlighet med förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Utbetalning av statsbidraget sker kvartalsvis, utan rekvisition, till det plus- eller bankgirokonto som angivits i framställan.

Övriga villkor för beslutet om att bevilja statsbidrag framgår av *beslutsbilaga 1*.

Framställan

Landstinget Västernorrland inkom den 3 november 2011 med en regional kulturplan som beskriver regionens prioriteringar i fråga om regional kulturverksamhet och fördelning av statliga medel i anslutning till denna. Kulturplanen har sammanställts och beslutats av Landstinget Västernorrland. Planen har tagits fram i samverkan med regionens kommuner och efter samråd med bl.a. företrädare för regionens professionella kulturliv och den ideella sektorn. Kompletterande information har lämnats den 21 december 2011.

Ärendets beredning

Samråd i detta ärende har skett med myndigheterna/organisationerna i samverkansrådet. Samverkansrådet består av Riksarkivet, Riksantikvarieämbetet, Svenska Filminstitutet, Riksteatern, Nämnden för hemslöjdsfrågor, Kungliga biblioteket, Konstnärsnämnden, Länsstyrelserna (representerade av Länsstyrelsen i Södermanland) samt Kulturrådet. Diskussioner har även förts med Konstnärliga och litterära yrkesutövares samarbetsnämnd (KLYS) och Ideell Kulturallians.

Ärendet har beretts inom Kulturrådets kansli och med samverkansrådets parter inför beslut av Kulturrådets styrelse.

Skäl för beslutet

Tillämplig reglering m.m.

Kulturrådet disponerar under budgetåret 2012 medel för fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet under anslag 1:6 ap.1 *Bidrag till regional kulturverksamhet* som uppgår till 1 278 295 000 kronor.

Kulturrådet beslutar om fördelning av detta statsbidrag till landstingen respektive Region Gotland med stöd av lag (2010:1919) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet samt i enlighet med förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Landstinget Västernorrland har inkommit med en regional kulturplan och är enligt lag (2010:1919) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet berättigade att ta emot och vidarefördela statsbidrag enligt förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet ur anslag 1:6 ap.1 *Bidrag till regional kulturverksamhet*.

Utgångspunkt för bedömning

Syftet med fördelningen av statsbidraget är enligt 6 § i förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet att bidra till att de nationella kulturpolitiska målen uppnås samt att ge ökade möjligheter till regionala prioriteringar och variationer. Bidragsgivning enligt denna förordning ska främja en god tillgång för länets invånare till

1. professionell teater-, dans- och musikverksamhet,
2. museiverksamhet,
3. biblioteksverksamhet,
4. konst- och kulturfrämjande verksamhet,
5. regional enskild arkivverksamhet,
6. filmkulturell verksamhet, och
7. främjande av hemslöjd.

De nationella kulturpolitiska målen är att: kulturen ska vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft med yttrandefriheten som grund. Alla ska ha möjlighet att delta i kulturlivet. Kreativitet, mångfald och konstnärlig kvalitet ska präglade samhällets utveckling. För att uppnå de nationella målen ska kulturpolitiken: främja allas möjlighet till kulturupplevelser, bildning och till att utveckla sina skapande förmågor; främja kvalitet och konstnärlig förnyelse; främja ett levande kulturarv som bevaras, används och utvecklas; främja internationellt och interkulturellt utbyte och samverkan; samt särskilt uppmärksamma barns och ungas rätt till kultur.

I förordningen (2007:1186) med instruktion för Kulturrådet anges att myndigheten i sin verksamhet ska integrera ett jämställdhets-, mångfalds- och barnperspektiv samt ett internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete.

Av Kulturrådets regleringsbrev för 2012 framgår att regeringens kulturpolitiska prioriteringar under mandatperioden är: barns och ungas rätt till kultur, kulturarv för framtiden samt förbättrade villkor för den nyskapande kulturen.

Ett övergripande mål för Kulturrådets bidragsgivning är ett omfattande och varierat kulturutbud av hög kvalitet för alla i hela landet.

Kulturrådet har i beredningen tagit fasta på de utgångspunkter för kultursamverkansmodellen som presenterades i Kultursamverkansutredningen, att det statliga stödet bl.a. ska syfta till att utveckla den kulturella infrastrukturen, främja en regional mångfald genom att de skilda förutsättningar som kulturlivet har runt om i landet tas tillvara på bästa sätt och ge möjligheter för kulturskapare i hela landet att arbeta och utveckla sitt konstnärskap.

Enligt förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet ska kulturplanerna utarbetas efter samråd med det civila samhället och det professionella kulturlivet.

Enligt Kulturrådets bedömning bör det framgå av kulturplanen hur landstinget definierat civilsamhället och därmed också vilka man vänder sig till i dialogen. Vidare bör syftet med dialogerna framgå. Samtalet som förs

med det civila samhället måste ske på villkor som passar bägge parter. Landstingens ansvar är i första hand att diskutera med de parter som företräder en regional nivå.

På samma sätt som samråden med det civila samhället bör struktureras, måste också samråden med de professionella kulturskaparna ges en struktur. För några län kan ett samarbete som går över länsgränserna vara ett fruktbart sätt att arbeta med de professionella kulturskaparna. I utredningen "Spela samman" talas om att gruppen med professionella kulturutövare ska ges möjlighet att uppmärksamma kulturskaparnas roll i samhället och lyfta fram kulturens egenvärde. Samråden med de professionella kulturskaparna är en viktig länk för att kunna upprätthålla principen om armlängdsavstånd.

Enligt lagen (2009:724) om de nationella minoriteterna och minoritetsspråk ska det allmänna främja de nationella minoriteternas möjlighet att behålla och utveckla sin kultur. Av kulturplanen bör det framgå hur landstingen beaktar lagens intentioner inom kulturområdet.

Regeringen har under 2011 presenterat en strategi för genomförande av funktionshinderspolitiken för åren 2011-2016. Kulturrådet har som sektorsansvarig myndighet fått i uppdrag att stödja och driva på arbetet med att nå målen inom de delar av kulturområdet som ligger inom Kulturrådets ansvarsområde. Målen som ska uppnås är att:

- Samtliga kulturinstitutioner som får statsbidrag ska ha en handlingsplan för ökad tillgänglighet 2013.
- Samtliga kulturinstitutioner som får statsbidrag ska ha åtgärdat enkelt senast 2016.
- Samtliga kulturinstitutioner som får statsbidrag ska ha webbplatser och e-tjänster tillgänglighetanpassade senast 2016.

Kulturrådet gör under början av 2011 bl.a. med hjälp av landstingen/regionerna en kartläggning av området, en så kallad nollvärdesmätning. Arbetet med att förverkliga funktionshinderspolitikens mål bör fortsättningsvis finnas beskrivna i kulturplanerna.

Utgångspunkt för beräkningen av medelstilledningen 2012 är det statliga verksamhetsbidrag som 2011 beviljades de regionala kulturverksamheter som anges i 8 § förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet.

Bedömning

Kulturrådet har tillsammans med samverkansrådet granskat Västernorrlands läns regionala kulturplan.

Kulturrådet konstaterar att kulturplanen har tagits fram i samverkan med kommunerna och efter samråd med kulturlivet samt den ideella sektorn i enlighet med förordningen.

Enligt Kulturrådets bedömning finns de sju områden som statsbidraget avser beskrivna i kulturplanen, vilket ger goda möjligheter till ökad samverkan inom kultursektorn och kan även utgöra en kraft i den lokala och regionala utvecklingen. I relation till de nationella kulturpolitiska målen och efter dialog med samverkansrådets parter har Kulturrådet valt att särskilt belysa följande delar av kulturplanen.

Västernorrland har särskilt lyft kulturskaparnas villkor och har som ambition att förbättra förutsättningarna att verka i länet för yrkesutövande kulturskapare.

I Västernorrland finns producerande enheter inom såväl teater-, dans- som musikverksamhet. I samtligas uppdrag ingår att erbjuda verksamhet i hela länet och särskilt prioritera verksamhet för barn och unga. Arrangörsutveckling och gränsöverskridande konstnärliga samarbeten prioriteras. För att främja konstnärlig förnyelse inom musikområdet finns ambition om att beställa nyskrivna verk och utveckla ett center för ”artist and composers in residence”.

Västernorrland samverkar även interregionalt genom NMD, Norrlands nätverk för Musikteater och Dans, för att ge tillgång till opera, musikteater och dans.

Länsmuseets profilområden är ABM och föremålskonservering. ABM Resurs ingår som svensk part i EU projektet Europeana Local. Belysning av dagsaktuella frågor lyfts som särskilt viktigt. Museet avser att ge kulturarvspedagogiken en framträdande roll i verksamheten. Kulturarvet ses som en resurs för Skapande skola. Länsmuseet ska utveckla samarbeten bl.a. med civilsamhället.

Landstinget Västernorrland har ambitionen att skapa ett resurscentrum för bild- och formkonst, vilket kommer att stärka infrastrukturen på området. Ambitionen finns att tillföra produktionsmedel. Konstpedagogiken skall lyftas och samarbeten skapas mellan norrlandslänen. Länsmuseet har en viktig funktion att visa den samtida bild- och formkonsten.

Landstinget Västernorrland har ett nätverk för konst- och kulturfrämjande verksamhet som bland annat samverkar kring frågor som rör kompetensutveckling och barn- och ungas rätt till kultur.

Västernorrland har drivit ABM frågorna konsekvent under ca 10 år. Samarbetet mellan arkiv bibliotek och museer finns formaliserat i ABM resurs som bl.a. har utvecklat en kulturavsportal.

Föreningsarkivet Västernorrland och Näringslivsarkiv i Norrland arbetar med att utveckla metoder för att förbättra tillgängligheten till arkiven med hjälp av digital teknik. Inom länet finns arkivvetenskaplig forskning och utbildning och landarkiv, migrerings- och digitaliseringsverksamhet som tillsammans bildar grunden även för en stark utveckling för de enskilda arkiven.

Inom filmområdet avser man att vidareutveckla arbetet med filmpedagogisk verksamhet, främjande av spridning och visning av kvalitetsfilm samt talangutveckling. Bland insatserna nämns att man vill underlätta för digitalisering av landets biografier.

Hemslöjden är framlyft som ett utvecklingsområde där kvalitet och förnyelse finns med. Slöjdklubbar och samarbeten med skola gör att barn och ungdomsaspekten är stark. Man arbetar även med gränsöverskridande möten där ”nya svenskar” är ett prioriterat område under plan perioden.

Inom biblioteksområdet bedrivs bland annat arbete kring läsfrämjande, digital delaktighet och digitala samverkanslösningar. Landstinget i Västernorrland vill även utveckla arbetet med litteratur och skrivande, barns och ungas skapande och tillgång till litteratur och media.

Landstinget Västernorrland har angivit att den regionala och kommunala medfinansieringen räknas upp. Mot den bakgrunden föreslår Kulturrådet att även de statliga bidragen räknas upp med 1 procent. Landstinget äskar förutom en uppräknings också att ökat anslag till den konst och kulturfrämjande verksamheten med 750 000 kronor med hänvisning till de regionala satsningar som görs inom området.

Det särskilda arrangörstöd till norrlandsläna som fördelats av Kulturrådet bör från och med 2012 ingå i kultursamverkansmodellen. Mot den bakgrunden föreslår Kulturrådet att Landstinget Västernorrland utöver uppräknings beviljas en höjning av anslaget med 100 000 kronor. Stöd till samverkan inom ramen för NMD fördelas via Region Västerbotten.

Kulturrådet föreslår att Landstinget Västernorrland beviljas statsbidrag med 41 555 000 kronor, som Landstinget Västernorrland enligt förordningen (2010:2012) om fördelning av vissa statsbidrag till regional kulturverksamhet ska fördela till verksamheter som får bidrag från landsting, kommun eller annan huvudman. Det äskande om 750 000 kronor i höjning av statsbidraget som landstinget gjort får Kulturrådet återkomma till i särskild ordning.

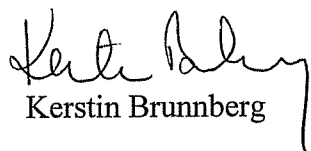
Handläggningen av ärendet

Detta beslut har fattats av Kulturrådets styrelse genom ordförande Kerstin Brunnberg och ledamöterna Benny Fredriksson, Charlotte Gyllenhammar, Karin Helander, Tebogo Monnakgotla, Lars Strannegård, Mats Wallenius och generaldirektören Kennet Johansson. Ärendet föredrogs för styrelsen av koordinatörerna Lisa Poska och Erik Åström.

I beredningen av ärendet har även avdelningschefen Benny Marcel, enhetscheferna Mika Romanus och Signe Westin, koordinatörerna Lotta Brilioth Biörnstad, Emma Larsson och Ellen Wettmark samt handläggarna Cay Corneliuson, Anna Eineborg, Eva Ottosson, Jelena Jesic, Siv Junback,

Jochum Landin, Magnus Lemark, Anna Selvåg, Per Svenson och Julia Sundberg deltagit.

På Kulturrådets vägnar

Kerstin Brunnberg

Lisa Poska

Erik Åström